

Joan Fuster i *Nosaltres, els valencians*

Joan Fuster i Ortells (1922-1992) és intel·lectual i assagista més rellevant del País Valencià a l'època contemporània i un dels principals de la cultura catalana del segle XX.

Llicenciat en Dret a la Universitat de València, aviat va començar a col·laborar a la premsa amb regularitat i alhora va mostrar com a primera inclinació literària l'interès per la poesia. En aquells anys inicials, sorgiren els seus primers llibres de versos, entre els quals cal esmentar *Terra en la boca* (1953) o *Escrit per al silenci* (1954).

En abandonar la poesia, es va professionalitzar, mitjançant l'escriptura, com a periodista a diferents mitjans, primer a València i després a Barcelona o Madrid —*La Vanguardia, Jornada, Levante, El Correo Catalán, Destino, Serra d'Or, Informaciones, Tele/Expres, Avui, El País...*—, així com a la premsa de l'exili, sempre amb una clara voluntat d'incidir més directament en la realitat social de la llengua i la cultura catalanes. En paral·lel a la tasca del Fuster periodista, creixia l'intel·lectual erudit i l'assagista excepcional, com ja ho fa palès el seu primer assaig publicat, *El descrèdit de la realitat* (1955). Amb aquesta obra s'encetà un discurs entre l'escepticisme i l'humor corrosiu aplicats a la vida quotidiana i a la moralitat, un punt de partida que l'autor va saber mantenir al llarg de més de seixanta llibres i durant gairebé quaranta anys de producció. La riquesa i la diversitat de temes i d'aspectes tractats en la seua obra permeten, tanmateix, agrupar-la sobretot al voltant de tres àmbits d'interès: els assaigs humanístics, els estudis d'història cultural i els escrits sociopolítics.

Entre els assaigs humanístics es poden esmentar *Les originalitats* (1956), *Diccionari per a ociosos* (1964), els aforismes de *Judicis finals* (1960), o els dietaris de *Causar-se d'esperar* (1965) o *Diari 1952-1969*. Pel que fa als treballs d'història cultural i literària, destaquen *Poetes, moriscos i capellans* (1962), *La Decadència al País Valencià* (1976), *Literatura catalana contemporània* (1972) o *Contra el noucentisme* (1977). Entre els escrits sociopolítics hi ha obres com l'emblemàtic *Nosaltres, els valencians* (1962), *Qüestió de noms* (1962), *Un país sense política* (1976) o *Destinat (sobretot) a valencians* (1979). Va escriure guies de viatge com ara *El País Valencià* (1962) i *L'albufera de València* (1970).

Enguany fa cinquanta anys de la primera edició de *Nosaltres, els valencians*. Fou publicat a Barcelona el mes de maig de 1962 i ha esdevingut una obra essencial en la història dels valencians, un punt de referència indefugible per a tots els estudis i posicionaments posteriors. L'autor hi revisa i planteja reflexions al voltant de tota la genealogia d'aspectes específics dels valencians, des dels orígens fins al present, com el provincianisme, la despersonalització, la catalanitat valenciana, conflictes com ara les Germanies, el particularisme... També enguany es compleixen els vint anys de la mort de l'escriptor de Sueca i els noranta del seu naixement.

Activitats

16 de febrer, 18 hores, Aula Magna, La Nau

Taula redona *50 anys de Nosaltres, els valencians (1962-2012)*, organitzada pel Fòrum de Debats de la Universitat de València i la Càtedra Joan Fuster:

Joaquim Molas (Catedràtic de Literatura de la Universitat de Barcelona)
Francesc de Paula Burguera (periodista i escriptor)
Vicent Pitarch (lingüista i membre de l'IEC)
Antoni Furió (Catedràtic d'Història de la Universitat de València)
Moderador: Ferran Carbó (Coordinador de la Càtedra Joan Fuster)

16 de febrer, 20 hores, sala Thesaurus, La Nau

Inauguració de l'exposició *Joan Fuster. Nosaltres, els valencians. 1962-2012*, organitzada pel Vicerektorat de Cultura de la Universitat de València i la Càtedra Joan Fuster. Romandrà fins al 18 de març.

29 de febrer, 19'30 hores, Capella, La Nau

Concert *Música a l'entorn de Joan Fuster*, organitzat per l'Aula de Música de la Universitat de València i la Càtedra Joan Fuster. Intèrprets: Maria de los Llanos, soprano, i Adrià Gràcia, piano. Programa:

I: *Endreça* de Joan Lamote de Grignon (poema d'Apel·les Mestres)

Roda la mola de Vicent Asencio (poema de Xavier Casp)

Cançó de Vicent Asencio (poema de Bernat Artola)

Albada de Vicent Asencio (lletra popular)

Sis cançons d'Enric G. Gomà (poemes de Maria Antònia Salvà)

II: *Poemes Pastorals* de Vicent Garcés (tres poemes de Miquel Duran, Lluís Guarner i Francesc Almela i Vives)

Criatura dolcíssima de Manuel Palau (poema de Joan Fuster)

Idioma de l'absència de Matilde Salvador (sis poemes de Joan Fuster)

1 de març, 12 hores, Paranimf, La Nau

XI Premis de la Crítica de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana

Conferència de Jaume Cabré: *La creació del món*

Acte de lliurament dels premis

15 de novembre, 9'30 hores, Casa de Cultura de Sueca

IX Jornada Joan Fuster: «Sobre *Nosaltres, els valencians*», organitzen Càtedra Joan Fuster i Ajuntament de Sueca:

Agustí Colomines (Universitat de Barcelona): «*Nosaltres, els valencians*: Fuster historiogràfic»

María José Badenas (Archivo General de la Administración): «La censura literària en *Nosaltres, els valencians*»

Francesc Pérez i Moragón (Universitat de València): «El temps de *Nosaltres, els valencians*»

Manuel Alcaraz (Universitat d'Alacant): «De *Nosaltres, els valencians* a la política valenciana actual»

Ferran Archilés (Universitat de València): «Des de l'altre descrèdit de la realitat: el discurs històric de Joan Fuster a *Nosaltres, els valencians*»